

BIBLIA

A februári elmélkedéseket Tarnai Imre nagyorosi plébános, a márciusiakat Király Ignác készítette.

Február 1. — Évközi 4. vasárnap — Lk 4,21–30 — Hálátlan feladat

Apácskánk nem bírta nézni, hogy boldogságot adni akaró Tervekudarcba fulladt. Miután évszázadokon keresztül hiába kiáltotta be a világra, hogy hol ron tottuk el és mit kellene megjavítani, Fiát küldte el, hogy ne csak elmondja, ha nem megismeri a szót, hanem belülről, szervesen induljon meg az átalakulás, az erjedés. Beépült a betegé vált emberiségbe egészséges Tagként, hogy egészségével „megfertőzze” a körülvételevő beteg tagokat, és azok az után továbbadják ezt, míg az egész emberiség egészséges nem lesz.

Hálátlan feladatot vállalt ezzel a Küldött. Hallgatóinak füle nem tudott ráhangolódni az új hullám hosszra. A beépült, egészséges Tagot idegenként regisztrálta a beteg test, mint ami nem odavaló, amit ki kell löknie magából.

Ennek egyik első megnyilvánulása, amit a mai evangélium mutat nekünk:

Hónapokig távolt volt falujából az Ács. Most hazajött, mint afféle világlátott ember. Kíváncsiak rá, milyen tapasztalatokkal tért meg. Fialtkorában nem járhatott iskolába: Vajon most szedett-e magára valamit ott az okosok közt a fővárosban? Bizonyára máskor is jártak már itt onnan tudós írásgyárak, de mennyire más lesz, ha azokból csessegett most saját falubelijük szájából hallhatják! Büszkék lehetnek rá!

Valóban: amikor elkezdte mondandóját, nagy a sikere. Helyeselnek neki, „főnégnek” minősítik a szavait. Aztán hirtelen fordul a kocka. Lincshangulat lesz úrrá a zsinagoga népén. Vajon miért? A szövegből úgy tűnik, mint ha egyetlen ok az lett volna, hogy közülváló. De hát ezt eddig is tudták!

Február 8. — Évközi 5. vasárnap — Lk 5,1–11 — Félelmetes feladat

Úgy látszik, még sem volt általa nosan jellemző Apácskánk Küldöttjének az a fajta elutasítása, aminek a múlt vasárnap voltunk tanúi. Voltak olyanok, akikben a hamu alatt még izzott a parázs, akik a Küldött hangját többé-kevésbé ismerősként regisztrálták, mint ami rezonál a kezdetben belénk oltott, igaz, azóta bennünk nagyon mélyen elásott, de azért még megélvőistenteresőnyugalansággal. Ezért tódultak utána, mint juhok a pásztor után, akiknek ismerős a hangja. (Vö. Jn 10,3–4)

Nem igaz, hogy ne csillogna fel itt-ott egy-egy szempár, amikor a tulajdonosa Jézusról hall bennünket beszélni! A Lélek olykor megelőlegezi erőfeszítéseink megtermékenyítését. Ilyenkor érezzük az igazán nekünk a jézusi szónak (amit ugyan más sal kapcsolatban hangoztatott, de érvényes ide is), hogy „nem ti fogtok be szólni, ha nem majd Atyátok Lélek szól belőletek” (Mt 10,20). A sok keserű kudarc mellett itt-ott egy kis sikerél

mény, „lelkipásztori öröm”: a Lélekek, az Istennek hatékony eszköze lehettem!

De van az ilyes fajta élménynek egyéb következménye is. Aki összeveti a saját elégtelenségét azal, amit a Lélek segítségével véghezvihetett, azt óhatatlanul elfogja a péteri félelem: Miféle Ember került az én bárkamba?! Aki olyasmire képes, mint amit most meg tapasztalhatam! Nem kell ahhoz két bárkányi hal, elég egyetlen egy is, aki horgyra akad, s hagyja magát megmeneteni, ha összevetem a Messterkudarcával, példálul a názáreti vel. „Menjeltőlem, Uram...!” Félelmetes a hatékonyság, amellyel a rám bízott feladatot megáldottad! Hogy jövök én hozzá, hogy a Lélek hatékony eszköze legyek?!

Milyen jó, hogy ezt a megdöbbenést, félelmet tüstént követti a biztatás: „Ne félj!” Mint ha ezt mondaná: „Megvolna ugyan minden okod a félelemre, jól méred fel a rád bízott feladat nagyságát: valóban az Isten az, aki be szállt a bárkádba, az életedbe, aki emberhálás

Meg aztán – feltételezésünk szerint – pontosan ezért várták a szavait, hogy mint falujukbeli írástú dóra büszkék lehessenek rá. Másoknak kell lennie.

Abban kell keresnünk, ami a kezdeti lelkesedés és a későbbi felháborodás között történt. Márpedig egyéb ekkor nem történt, mint az, hogy elhangzottak az Ács szavai. Ezek ben rejlik hát az ok. Ezek azok, amelyek nyilván más képen szólta, mint ami lyen nek az ilyesfajta írásmagyarázatokat eddig megszokták. Íme, az „idegen test” a szervezetben. A szokás nagyúr: vele szembe fordulni reménytelen, ezért hálátlan feladat.

Jézus persze tisztában volt ezzel, amikor a feladatot vállalta. Még is vállalta, mert tudta, hogy miután a végleges kilökődés megtörtént a Golgotán, jön majd a „má sik Vigasztaló”, aki fog tudni építeni az oálatla – a maga idejében látszólag hiabavalóan – lerakott alapokra.

Jézus feladatát szándéka szerint tanítványainak kell folytatniuk. „Nem nagyobb a tanítvány mesterénél”, mondta egy ízben (Lk 6,40): Nem számíthatunk rá, hogy kedvezőbb lesz a fogadtatásunk, mint amilyen az oálatlan feladatot, mert a Lélek a mi erőfeszítéseinket is meg tudja termékenyíteni, oly esetben is, amikor erre emberi számitás szerint sem mi esély sincsen.

munkádat hatékonnyá tette. De ez az Isten a magát kiüresített Isten (vö. Fil 2,7), az emberre – hozzá a bűnt követe mindenben hasonlós (vö. Zsid 4,15) emberre – lett Isten.”

Hogy Péter mit értett ebből a „Ne félj!”-ből, azt nem tudom. De azt tudom, hogy azóta megta nul hattuk, hogy „aki... fél, abban nem tökéletes a szerep” (1Jn 4,18), és megta nul hattuk, hogy az Isten világában más a módi, mint mi nálunk: ott az „úr” az „alattvalóinak” a lábát mossa, félni tehát legfeljebb attól kell, hogy szomorúságot okozunk neki nem megfelelő viselkedésünkkel.

Azt is tudom, hogy a félelem (vagy a „Ne félj!”) Péter és társai esetében olyan termékeny volt, hogy képesek voltak mindenüket elhagyni Jézus követéséért. Vagyis szeretet született a nyomában. Istenáldotta félelem az ilyen! Ilyen félelmet addj nekem is, Atyám!

Azt is tudom, hogy a „Ne félj!”-nek folytatásavolt a felszólítás az emberhálásra. Tarthatjuk-e hát ezt ezek után még mindig „félelmetes feladatnak”?

Február 15. — Évközi 6. vasárnap — Lk 6,17.20–26 — Boldogító feladat

Félve-reszketve álltak körül valaha az izraeliták a mennydörgő, villámló, harsonáktól zenegő, füstölő Hóreb-hegyet (vö. Kiv 20,18), ami kor a „féltekeny”, az öt gyűlölők vétkét harmadízigen megtorló (vö. 20. v.) Isten programot adott nekik az életre.

Ez a kép kívánkozik sőt háttérnek a mai evangéliumban megrajzolt kép mögé: az (emberré lett) Isten lejön a hegyről, és így ad programot az életre az öt körülvevő hatalmas tömegnek. De ez a tömeg nem fél, nem reszket. Mert a hegy nem füstöl, mennydörgésnek, villámlásnak nyomasztó, harsonazengés helyett pedig Jézusnak messzehangzó, de szelíd szava hallatszik. Nincs fenyegetés, senki sem emleget megtorlást, annál többet emlegetik viszont a bol-

dogságot, ami minden ember vágyódik.

Ezfelismerhetően annak az Istennek a szava, aki tényleg boldogságra tette az embert, és akinek útmutató hangját az ember a lelkiismeretében unos-untalan igyekszik elhallgattatni. Most viszont füllel hallhatóan szól ugyanez a hang: „Értsétek már meg, hogy ez a boldogság útja!”

Igaz, a négy szeres „Boldogok vagytok...” után belekeveredik egy kissé disszonánsak túlnő hang is: a négy szeres „Jaj nektek...!” De csak azért, hogy még nagyobb nyomatékot adjon az előbbieknél: „Értsétek meg, hogy ha a boldogságot másfelé kerestek, mint az előbbi útton, akkor csak a bűntek veszítitek!”

Ha ugyan ennek a beszédnek a Má té által szerkesztett hosszabb változatához a po zunk, akkor ki derül, hogy keskeny, nehezen járható útról van szó (7,14). Nem kevés biztatásra van szükség ahhoz, hogy ezt látva is ne kiinduljanak, és vállalják a vele járó nehézségeket. Ezért nem szabad ennek a biztató hangnak elhalnia. Aki igazán tanítvány, az átveszi a stafétabotot Jézustól, és meg nem szűnő enki áltja bele a világba az igazságot a boldogság útjáról. Azáltal tudat, hogy lesznek, akik ezt hallva megtalálják a boldogságot. Márpedig nincs nagyobb boldogság, mint boldoggá tenni másokat. Ilyennek teremtettenket az Isten. Ezért nem csak hálátlan, nemcsak félelmetes, hanem boldogító is a ránk bízott feladat.

Február 22. — Évközi 7. vasárnap — Lk 6,27–38 — Korlátokat nem ismerő feladat

Isten szándéka szerint a teremtetlen körképé. Ezért hozta létre: legyenek má sok is, akik élvezik azt a kimondhatatlan boldogságot, amely nekő Bir to kosa. Boldogságának forrása az, hogy szabadon, senkitől sem kényszerítve: az Atya a Fiút, a Fiú az Atyát a Szentlélekben. Ezért teremtettenket a „saját kép mására, magához hasonlóvá” (vö. Ter 1,26). Va gyis olyan ná, akik hozzá hasonlóan képesek vagyunk szabadon, senkitől sem kényszerítve szeretni: egymást a Szentlélekben.

Csak hogy baj lett a szabadsággal. Éppen az ellenkezőjére használtuk annak, ami rekaptuk. Az Isten től megálmodott szeretet helyébe, amely a teremtet világot a Szentháromság mintájára eggyékövcsolta volna, az önzés, a gyűlölködés lépett. Megszűnt a telt az Is-

ten világában ismeretlen fogalom: az ellenség. Ato mizáló dotta a világ, darabjai a hullott az emberség. Abban, amit itt szeretetnek neveztek, már alig volt felismerhető az, ami az Isten világából jött. Valami kis jóindulat maradt meg egy más iránt azok között, akik egy bandába tartoztak, akik egymást (még) nem minősítették ellenségnek.

Ebbe az eltorzult világba jött a Szeretet Hazájából a hamisítatlanszeretet Hirdetője. Telis-tele a nagy vággyal, hogy megiscsak a boldogság felé irányítsa a vesztéberőhő, útjátévesztett embert. Hogy megmutassa, mennyire nem szeretet az, amit annak vélnek. Hogy a szeretet akkor kezdődik, amikor a doza tot kell vállalni érte. Amikor nem biztos, hogy viszonozásra számíthatok. Amikor azok felé fordulok, akik iránt ellenszenvet érzek,

akik az eltorzult világ szóhasználat szerint ellenségnek minősülnek.

Azért jött el a Hirdető, mert fájt neki, hogy a világ eltorzult, és benne az ember boldogtalan. Hogy megmutassa, hogyan lehet visszaállítani az Isten által megálmodott világot, amelynek lakói megtalálják életük célját, a boldogságot. Első szava ez volt: „Metanoite!” (Mk 1,15), ami körülbelül azt jelenti, hogy „Változzatok meg!” A mai evangéliumban is ki fejti: ha mindent ugyanúgy te szünk, mint általában a világban szokás, akkor felesleges volt eljőnie. Az ellenségeskedés által emelt falakat, amelyeket oly buzgón építettek a világfiái, ne künk le kell dőnőnk, és akkor a világ is „megváltozik”. A szűk körben hirdett alszeretetheyett a valszfalakat, korlátokat nem ismerő szeretetet kell saját életünkben megvalósítanunk és mindenkinek hirdetnünk.

Február 29. — A szent Negyvennap 1. vasárnapja — Lk 4,1–13 — Harcos feladat

„Még negyven nap, és Ninive elpusztul!” – hirdette a próféta az Isten itélete a bűnös városnak (Jón 3,4). Ninive lakói királyostul hamuba ültek, hogy jelezzék: meg akarják változtatni az életüket – és az itélet végrehajtása elmaradt.

„Még negyven nap, és ránkvirrad a Fel táma dás ünnepe” – hirdette meg az elmúlt héten egyházunk a boldogító üzenetet a nem kevésbé bűnös világunknak. Mert Jézus óta tudjuk, hogy az Isten nem fenyegetőző, hanem szelíd. Még is (vagy éppen ezért) hamut szórunk a fejünkre, hogy jelezzük: tisztában vagyunk érdemtelenységünkkel, meg akarjuk változtatni az életünket – és meg fogjuk tapasztalni, hogy amiről az üzenet szól, bekövetkezik.

A negyvennap „al kal mas idő” (2Kor 6,2) ar ra, hogy – amint azt a mai evan-

géliumban Jézusról olvassuk – „a pusztába vonulva” kettesben legyünk Apácskánk kal, és megbeszéljük vele a változtatás hogy s mintjét. Meg azt, hogy hogyan teljesíthetjük Jézustól kapott feladatunkat: hogyan hívhatjuk fel ránk bízottak figyelmét is a változtatás szükségességére. Al kal mas idő ar ra is, hogy hozzá fogjunk a feladat megvalósításához. De akadályokkal, visszahúzó erővel is bőven fogunk találkozni, amint az ugyan csak a mai evangéliumból kiderül. Igencsak észnél kell lennünk, hogy az Ellen ség gel ered ményesen tudjunk megküzdőni, amint az történetünkben nagy Példaképünknek si ke rünt. Ne ki a biblia volt a fegyvertára. Pon to san tud ta, hogy mi kor me lyik mondattal kell visszavágnia – és győzött. Kiharcolta, hogy feladatához, az

Isten Országát meghirdető munkához hozzáláthasson.

E hónap vasárnapjain arról elmélkedtünk, hogy Jézus feladatot bízott ránk: folytassuk, amit ő el kezdett. Názareti esetéből megtanulhatunk, milyen hálátlan feladat ez, a csőnakban Péterrel együtt döbbenhetünk rá, hogy milyen félelmetes feladat. Aztán jött a „hegyi beszéd” szavai nyomán a vizsgálatórászmélés: hálátlanak túnő, félelmetes feladatunkkal még csak az emberség boldogságát szolgáljuk, még hozzá korlátok nélkül, barátnak-ellen ségnek. Ez azonban nem megy kemény harc nélkül, tanultuk meg ma. De azt is megtanultuk, hogy olyan fegyverrel rendelkezünk, amely – ha jól használjuk – biztos győzelmet garantál.

Rajta hát, vágjunk bele! Fogjunk hozzá szép feladatunk telesítéséhez!

Március 7. — A szent Negyvennap 2. vasárnapja — Mk 9,2–10 — Színeváltozás

Megható az a nagy-nagy törekvés, mellyel az evangélista bizonyítani akarja elsősorban nem-zsidó olvasói számára, hogy a názáreti Jézus az Isten kiemelkedő, egyedi, megismételhetetlen küldötte. Megható, mivel a szerző-szerkesztő na gyon erős hitéről tesz ezzel tanúságot. Mi, későbbiek nem tudunk erőt meríteni abból a személyes tapasztalati anyagból, amelyből Márk merített: kortársai elbeszéléseiből, mindenekelőtt Péter tanúságtételéből. Az áthagyományozott híradás már teljesen Jézus istenfiúságának teológiai alaptételére épülve, könnyedén értelmezi a mai szentírási elbeszélést számunkra, hívő keresztények számára. A Nagyböjt hőzillőlel külteltel kintsünk mélyebbre annál, mint amit a kegyes évközina pokonszoktunk elmélkedni.

A hel le niz mus ban is is me rik a szí ne változást: egyrészt amikor az istenek valamelyike földi alakot ölt, másrészt amikor a misztériumvallások beavatottjai átéltek meg istenülésüket. A zsidó apokaliptikában is is mert a szí ne változás je len sé ge: hi tük sze rint az üd vö zültek feltámadását ez a jelenség kíséri (Bárúk 51,1.3.5.10). Jézus korában megvan az alapja mind a megtestesülés, mind a megdicsőülés színeváltozásban megnyilvánuló jelenségének.

A szinoptikus evangéliumok mindegyike beszámol a Tábor-hegyen tör-

tétekről (Mt 17,1-9; Lk 9,28-36). Az életveszélyes viharfelhők már gyülekeznek Jézus feje felett. Föl kell ké szülniük minden eshetőségre. Jézus megvan győződve arról, hogy likvidálni fogják, míg tanítványai számára ez nincs benne a messiási képben. Talán ezért is csak a leg érettebb, belső tá nítványi kört akarja fel ké szí te ni az el következendőkre, hiszen hihetetlenül nagyszemléletváltoztatást kíván elérni bennük: az önfeláldozó messiási képek kialakítását.

Jézus messiási szerepének hangsúlyozása már-már költői feldolgozást olvashatunk. Mózes személykép viseli a Törvényt, Ilespedig a próféta. Jézus nemcsak hogy egyenrangú féleként beszél az Ószó vet ség leg na gyobbjaival, hanem ő a központi személy. Körülötte, érte, miatt történekminden. Az üdvözültség jelenségében beszélő „na gyok” mint ha a há rom tá nít vány tudatformálásért találkoztak volna. Mind ez ideig nem lát szott külső leg Jézuson, hogy Isten különleges kedveltje. A mostani fehéruhas megjelens is arra hivatott, hogy hangsúlyozza: Jézus istenfiúsága akor is való ság, ha a mindennapokban ez nem jár természetfölköt ti jelenségekkel. A tá nít ványok nem lehetnek szemfényvesztés áldozatai, hiszen égi szózáttal kap megerősítést Jézus személyének fontossága. Eltűnik

Mózes és Iles, itt ma rad Jézus. El tū nik az Ószó vet ség, itt az Új szó vet ség. Kemény és határozott hang suly ez: Jézus által kell ér tel mez ni mind azt, ami előt te volt: Őt hallgassátok! Általa tegyétek mér legre mind azt, ami el jö ven dő!

Prófétai kiáltás ez számunkra is. Minden és mindenki azt akarja, hogy őt hallgassuk, reáfi gyel jünk, hogy ma nípulál has sák az életünk. Jézus rá hivatkozó tömegeket tudnak az orruknál fogva vezetni mindenféle vallási, politikai, gazdasági álpróféták. Számítalan erő akarja a maga ér ték szem lé le tét fejünk be lop ni, hogy ki lop has sa zse bünkből a ma ra dé kot is, hogy sze ke ré nek to lásá ra aktí vi zál ja fo gyó ene rgi á in ka tis. A Nagyböjt a nagy NEM-et mondás ide je is. A pré dá ul en ge dett élet bűn. A Jézusétől eltérő ér ték szem lé le te vert ség. A Jézus rá hivatkozó égre te kin tés mellett földhöz ragadt ügyeskedésekkel gaz da god ni akar ni, ha tal mat vá gy ni és ci vi lí zál tan bár, de fél re ső pör ni má so kat utunk ból: bűn.

A mai Tábor-hegyi evangélium ne Jézus diadalát hangsúlyozza, hanem a megtisztulás eredményében emelje tekin tetünket kevert ségeinkre. Álljunk ott Péterrel, Jakabbal és János sal szür ke és bepiszkolódott ruháinkban annak reményében, hogy le het ne hű sé ge sebben is élni. Mi tudjuk, hogy van a fen ti ek től eltérő szí ne vál to zás is: a szé gyen pí rja.

Március 14. — A szent Negyvennap 3. vasárnapja — János 2,13–25 — Megtisztítás

Jeruzsálem és Izrael szíve közepe a Templom. A népére hatni akaró Jézus minden, számára elfogadható esz közt bevét. A templomban próféta it tet haj t vég re, hogy fel rá za, ki zök kent se az ün nep re készülő dö zsidó kat. A nagy próféta i elő dök is meg nyi lat koz tak úgy, hogy nem lehetett nem tudomásul venni üzenetüket. Izajás a külső ka to nai ha tal mak ban bí zó kat és meg tér ni nem aka ró kat az zal döb bentette meg, hogy saru és ruha nélkül járt: ilyen nyomor vár azokra, akik nem Jahvéban bíznak (Iz 20,2). Jeremiás jármot vett ma gá ra, fi gyel mez tet ve a ba bi lo ni fogság veszélyére (Jer 27,2). Ezekiel látványosan hurcolkodik, hogy a fogságba kerülést és Jeruzsálem pusztulását kiált sa kor tá r sai sü ket fü lé be (Ez 12,3-7). A hatékony sa greményének növelésére keresték a tömeghez szólás, kiáltás lehetőségét. Izajás egy nagy szüretet használ ki (Iz 5,1), Jeremiás a templomi imatalálkozó alkalmát ragadja meg (Jer 26,2). Jézus szervesen kapcsolódik ebbe a próféta i megnyilatkozási hagyományba.

Nagy vásári-kultikus zsongás van a templom népiesen „pogányok udvarának” nevezett területén. Rendkívüli

szabályozással, rendfenntartó személyzettel és felügyelettel zajlott minden. Természetes tehát, hogy az adó is, az állat áldozat is meg kellett hogy feleljen a tisztasági előírásoknak: emberi képmásokat, istenségeket viselő görög, római pénzeket megfelelő kerekelt váltani (sikkusra = sékelre). Állatok pedig nem hurcolhattak magukkal a mostoha körül mé nyek kö zött messzi röl jö vő za rán do kok. Le gi tim ke re set, le gi tim ke re tek kö zött, amit Jézus minden Jeruzsálem útja során látott. Prófétai tet te, ki ál tá sá nak hang ja eb be a meg szo kott ün ne pi zson gás ba zeng be le.

A templomot málta tó ke gy es ma gy a rá zat és az isteni hatalom kinyilvánításának vallásos gondolatai helyett számunkra is szóló elemeket emeljük ki ebből a sok írányú evangéliumi részből. Sajátos hírdetésével Jézus nem újratá ma kat hírdet meg, ha nem ad di gi éle tében számtalanszor megjelenített és han goz ta tot ta ni tá sá t is mé li ezen a ki emelt he lyen és ki emel ke dő idő pont ban: A ritualizmus dik ta tú rá ja és a tör vény vallás nem Isten akara ta! Mennyiszer össze üt kö zött már a szombat na pi, a tisztasági törvényekkel és szokásokkal,

amelyek az istenszeretetés a felebaráti szeretetgátjaivá, kijátszásá vátorzították az Atya akaratát. Jézus próféta i ki ál tá sá t így is meg fo gal maz hatjuk:

Elég le gyen a pó zo ló, má gi kus temp lom - központúságból! Lélekben és Isten nek tet szé ben kell imá d ni az Isten t!

Elég legyen a mági kus ceremóniák embereket szédítő cselekményeiből! Nem Isten kell rá ven ni ar ra, hogy sze ressen, hanem önmagunkat! Kultikus cselekményekkel nem válthatjuk ki megtéréseinket!

Elég legyen abból, hogy az Isten is belekeverjük üzletel, a Mammon körül forgó életünkbe! Adományainkkal nem ellensúlyozhatjuk a tény, hogy legtöbb időnk, energiánkat az anyagi a kért ál do z u k, nem pe dig az Isten Or szá gáért!

Elég legyen abból, hogy a vezetők mindannyiunk helyett akarjanak dönteni még üdvösségünket illetően is! Egyéni lelkiismerettel bírván, magunk vagyunk felelős szava in kért, gon do la ta in kért, ce le ke de te in kért és mulasz tá sa in kért!

Március 21. — A szent Negyvennap 4. vasárnapja — János 3,14–21 —**Úgy szerette Isten...**

Lu ther Már ton ezt a részt úgy ne vezte, hogy evangélium az evangéliumban. Jánosevangéliumára jellemzően Jézus itt is kijelent. Jézus szájába adva mély teológiai ez már, és Szent Pál Római levelével kifejezetten harmóniában lévő tétel sokrát olvashatjuk (vö. az evangélium efezusi eredetének lehetőségével). Vajon mi lakozhat annak érték-szemléletében, aki az alábbiak szerint gondolkodik:

Isten a nép bűnei miatt halálos kígyómarással bűnteti a magaválasztotta népet. Menet közben meggondolja magát, és ad egy megmenekülési esélyt. Csínálta egy érc kígyót, amely kétes értékű szimbólum a nép történetében (bűnbeesés, pogányok istensége), ezt szövegére szegezti, hogy erre te kint sen, aki meg akar melegek lenni. A halálfelelemben lévőknek elegendő föltekinteni erre a „rézkígyóra”, és meggyógyulnak.

Így szerette Isten az embert? Kiszámíthatatlan szeszéllyel? Értékrendbeli összevisszasággal? Mágikus cselekedetek elvárásával? Az el-

hinni valókat fölé emelve a megtenni valóknak?

A keresztfeszített Jézus sorát így lehet az ellentmondások teteivel misztériummal alakítani. Haki lépünk ebből a gondolatmenetből, akkor a mai evangélium Nagy böjt höz illő, megterésre buzdító üzenetet hoz. Úgy szeret te Isten az embert, hogy atyáként mutakozott megszámunkra. Még oszto bagyre keit is – bár szenvedően, de – na gyon szertő atyáként. Hozzá nagyon hűséges gyermekeit is – bár a többi gyermek ségre hivatt gyilkosságai miatt nagyonszomorúan, de – ugyanannyira szerető atyáként. Mindenkit teljes jességgel és személyre szóló an szertő atyáként.

Isten úgy szeret, hogy ad és kér. Ad olyan személyiséget, akik ezt az önatadást példaértékűen tanítják és élük mindhalálig. Ezek legkiemelkedőbb megvalósítója a názáreti Jézus. Fölnézünk hűség nek jelképre, a keresztre, mint ahogyan fölnézhetnénk az Izajás prófétá ket tévő fő részre, István diakónust agyonverő köre, Sebes tyént kivégző nyilvesszőre, Pált lefejező pal-

losra, Pétert kifeszítő fordított keresztre... Mind-mind a meggyőződéséhez hűséges ember szimbólumai. Mind-mind az életét oda adó, Istenre figyelő adás szentje le.

Nem lehet, hogy ne érezzük a felszólító erejű kérdést: Van-e olyan tartalma hited (Istened), amelyért (aki ért) életed is áldoznád? Mert aki hitel te kint föl az Isten nek tet sző élet adó sok szimbólumaira, kiemelten is Jézus keresztre, az üdvözül. Ez a hit azonban több, mint könnyes szemű részvét a vértanúk, kiemelten Jézus iránt. Ez a hit belátás az Isten szertő tét megélni akarók sorába. Ez a hit a meglátott és megértett atyai érték szemlélethez való hűség. Ez a hit tevékeny és személyes vállalás a mindennapok önfeláldozó tetteinek. Igaza van Pálnak, valóban nem a tett üdvözít. Igaza van Jakabnak, valóban nem a hit üdvözít. Valóban csakis a hit-hűség ből születte tettük üdvözítőek. Úgy szeret te Isten az embert, hogy önmagát, fiát és leányait adta, és biztatja odaadásra, amíg esély lesz a földön az Isten Országának megvalósítására.

Március 28. — A szent Negyvennap 5. vasárnapja — Jn 12,20–33 —**Ha el nem hal...**

Fülöphöz, a még Galileán is túlról származó tántványhoz fordulnak a görög származású zarándokok, hogy ha már itt van, látásuk a híres sé vált Jézust. Ezek a kíváncsiak „prozeliták”, pogány származású jövevények, akik körülmetélkedtek. Nekik csak a pogányok udvarára volt szabad be menni, a belső templom teret, „Halál a tövábbmenőre!” feliratú tábla tiltotta. Fülöp bevonta Andrást, és jelezte Jézusnak ezt az érdeklődést. Mintha egy fellendülés, egy kibontakozás diadalérzése húzódná meg az események mögött: a görögök megterésével számba szövik a Jézus által elvetett mag. Mintha ennek adnának hangot a Mester is: „megdicsőül az Embert fia”. Jézus reális helyzetfelmérése azonban ki derül a folytatás ban: „Ha el nem hal, egyedül marad, de ha elhal, sok termost hoz”. A földművelés dolgaiban jártas hallgatóság nem gondolta, hogy egy búzaszem halála megspórolja a többi számára az elhalás sorsát, és még is sok termost arathat a gazda. Nem gondolhatta, hogy elég csodálni az egy-

önfeláldozót, és már is egyenes bekerül az emberiség Isten-álmódta sorsa. „Ahol én vagyok, ott lesz az én szögám is.” Nem lehet itt mellette szél. A Jézussal vállalandó sorsbeli közös ség jelzi, hogy hozzá tartozunk. A sors közös ség következménye annak, hogy ugyanazért az értékrendért fáradozunk, amelyért Mesterünk fáradozott.

Az élet alaptörvénye: a búzaszem csak a földben elhalva tud teremést hozni. Jézus méltán alkalmazhatja ezt a magasorsára, hiszen az általa képviselt érték szemléletért kész kockázatnibiológiai életet is. A Nagy böjt végéhez közeledve talán sikerült Jézus hozközé liténünk önmagunkat. Öt minden liturgikus hagyományunk az égbe emeli, és önfeláldozó vértanúságát oly mélyen és oly gazdag eszköztárral tárja elénk, hogy figyelmünk könnyen elterelődik önmagunk felelőségéről. A Mester, a Példa kép búzaszemként értelmez magát. Az Öt követők búzaszemként értelmezik magukat. Egy emberöltő olyan, mint egy „búzaöltő”: sok veszélyezte-

tett ség melletts rá ből teremést fejöldik, mi közben önmagát áldozza az élet törvényszerűségének oltárán. Az élet Isten től van, valljuk mi, hívők. Az elhalás is Istentől van, de az éltetés, az új életvilágra hozatala céljából. A halálon nincs semmimisztifikálni való önmagában. A gondolat is fáj („Szomorú a lelkem mindhalálig”), közelsége megrendítő („Múl el tőlem...”). Egy mások életét sérelt élet végén is az, hát még életében, fiatalon! Beteljesülten, sikeresen is az, hát még a siker telenség, a természet nélküli érzéseivel telten mennyire fájó („Még ti is el akartok menni?”)! A valóság sokkal kegyetlenebb a példázatnál. Egy szemből nem születte 30-60 új szem, és egy év múlva nem lesz 900-3600 szem. Még is ennek vágya és ennek reménye ad erőt arra, hogy Jézus is végig vigye a magakülde tését. Kell az önerősítés: Nem lehet, hogy eredménytelen legyen az áldozat, ha nem lehet, hogy valahol-valamiképpen- valamikor ne növekedjen a szeretet az én áldozatvállalásom gyümölcseként is...

Felhívás

Kérjük Olvasóinkat, hogy a 32. oldalon írtaknak megfelelően legkésőbb február 25-ig újítsák meg előfizetésüket. Aki nek az előfizetése eddig az időpontig nem érkezik meg, annak az aprilisi számot már nem küldjük.